Προθεσμίες των διαδικασιών

Унгария

1 Ποια είναι τα είδη προθεσμιών που εφαρμόζονται στις αστικές διαδικασίες;

Κατά γενικό κανόνα, οι διαδικαστικές ενέργειες για την επίτευξη του επιθυμητού έννομου αποτελέσματος μπορούν να εκτελεστούν εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Σχετικές διατάξεις περιλαμβάνονται τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο.

Οι σχετικοί όροι δυνάμει του ουσιαστικού δικαίου εν μέρει θεσπίζονται από τους κανόνες για τη δικαστική προσφυγή και εν μέρει διέπονται από τους κανόνες περί παραγραφής. Αυτοί καθορίζουν τις προθεσμίες για την κίνηση διαδικασιών ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Ο νόμος χορηγεί απαλλαγή από αυτούς τους περιορισμούς αποκλειστικά και μόνο για τη διασφάλιση της άνευ όρων εκτέλεσης απαιτήσεων (για παράδειγμα, εμπράγματων αξιώσεων).

Ορισμένες διαδικαστικές ενέργειες μπορούν να εκτελεστούν νόμιμα μόνον εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (προθεσμίας). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διάρκεια της προθεσμίας προσδιορίζεται σαφώς από τον νόμο, όπως στην περίπτωση άσκησης ενδίκων μέσων προσφυγής (νόμιμη προθεσμία), ενώ σε άλλες –παραδείγματος χάρη, όταν πρόκειται για αποκατάσταση ελλείψεων– εξαρτάται από την απόφαση του δικαστηρίου (δικαστική προθεσμία).

Η μέθοδος υπολογισμού των δικονομικών προθεσμιών σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο διαφέρει σημαντικά από εκείνη που χρησιμοποιείται στην περίπτωση του δικονομικού δικαίου, όπως διαφέρουν και οι έννομες συνέπειες της μη τήρησης αυτών των δύο ειδών προθεσμιών. Η μη τήρηση προθεσμίας δυνάμει του ουσιαστικού δικαίου επιφέρει έκπτωση δικαιωμάτων και δεν μπορεί να αποκατασταθεί με την προσκόμιση δικαιολογητικών στοιχείων. Μια «δικαιολογία» μπορεί να γίνει δεκτή μόνον εάν ισχύει παραγραφή και μόνο σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες ουσιαστικού δικαίου. Όσον αφορά τις δικονομικές προθεσμίες, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ υποκειμενικών και αντικειμενικών προθεσμιών. Οι υποκειμενικές προθεσμίες περιλαμβάνουν τις προθεσμίες των οποίων η ημερομηνία έναρξης συμπίπτει με την ημερομηνία κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος διάδικος έλαβε κοινοποίηση και η μη τήρησή τους μπορεί γενικά να αποκατασταθεί με αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση [*restitutio in integrum*] (αίτηση για παράταση), ενώ οι αντικειμενικές προθεσμίες δεν συνδέονται με την παραλαβή κοινοποίησης από τον ενδιαφερόμενο διάδικο και η μη τήρησή τους δεν μπορεί να αποκατασταθεί με αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.

2 Κατάλογος των αργιών που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, της 3ης Ιουνίου 1971.

Σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1 του νόμου I του 2012 για τον Εργατικό Κώδικα, οι ακόλουθες ημέρες θεωρούνται αργίες: 1η Ιανουαρίου, 15η Μαρτίου, Δευτέρα του Πάσχα, 1η Μαΐου, Δευτέρα της Πεντηκοστής, 20ή Αυγούστου, 23η Οκτωβρίου, 1η Νοεμβρίου και 25η και 26η Δεκεμβρίου.

3 Ποιοι είναι οι ισχύοντες γενικοί κανόνες για τις προθεσμίες στις διάφορες αστικές διαδικασίες;

Οι προθεσμίες υπολογίζονται σε ημέρες, μήνες ή έτη. Η ημερομηνία έναρξης δεν περιλαμβάνεται στις προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ημέρες. Η ημερομηνία έναρξης είναι η ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνει χώρα η πράξη ή άλλο γεγονός (π.χ. επίδοση, δημοσίευση) που σηματοδοτεί την έναρξη της προθεσμίας. Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε μήνες ή έτη εκπνέουν την ημέρα εκείνη του μήνα λήξης που αντιστοιχεί στην ημέρα έναρξης της προθεσμίας ή –εάν δεν υπάρχει τέτοια ημέρα κατά τον μήνα λήξης– την τελευταία ημέρα εκείνου του μήνα. Αν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι αργία, η προθεσμία εκπνέει την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία αυτή. Η προθεσμία εκπνέει στο τέλος της τελευταίας ημέρας ωστόσο, οι προθεσμίες υποβολής δικογράφων ή προσφυγής στο δικαστήριο εκπνέουν ήδη κατά τη λήξη του ωραρίου εργασίας. Οι γενικοί κανόνες που ισχύουν για τις προθεσμίες σε όλες τις άλλες αστικές διαδικασίες θεσπίζονται από τα άρθρα 103 έως 112 του νόμου III του 1952 περί του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας («Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας»).

4 Όταν μια πράξη ή μια διατύπωση πρέπει να διενεργηθεί εντός μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, ποιο είναι το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας;

Η ημερομηνία έναρξης είναι η ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνει χώρα η πράξη ή άλλο γεγονός (π.χ. επίδοση, δημοσίευση) που σηματοδοτεί την έναρξη της προθεσμίας. Η ημερομηνία έναρξης δεν περιλαμβάνεται στις προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ημέρες.

5 Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να επηρεαστεί ή να τροποποιηθεί από τον τρόπο κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων (προσωπική επίδοση από δικαστικό επιμελητή ή ταχυδρομική επίδοση);

Όσον αφορά τον υπολογισμό των προθεσμιών, ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας δεν κάνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων μεθόδων επίδοσης εγγράφων. Ωστόσο, ισχύουν ορισμένες ειδικές διατάξεις αν τα έγγραφα ανταλλάσσονται ηλεκτρονικά. Ορισμένα έγγραφα αποστέλλονται στον πραγματογνώμονα σε έντυπη μορφή, ακόμη και αν ο πραγματογνώμονας διατηρεί επικοινωνία με το δικαστήριο με ηλεκτρονικά μέσα: το δικαστήριο παρέχει στον πραγματογνώμονα παραρτήματα των δικαστικών εγγράφων σε έντυπη μορφή ή με άλλο μέσο αποθήκευσης δεδομένων εάν, λόγω του μεγάλου όγκου των παραρτημάτων ή της φύσης του μέσου αποθήκευσης δεδομένων, η ψηφιοποίηση θα δημιουργούσε δυσανάλογο ή ανυπέρβλητο φόρτο, ή εάν είναι αμφίβολη η γνησιότητα του έντυπου εγγράφου. Εάν, για τους ανωτέρω λόγους, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που αποστέλλει το δικαστήριο συνοδεύονται από παραρτήματα σε έντυπη μορφή, η βάση υπολογισμού της προθεσμίας είναι η ημερομηνία παραλαβής του παραρτήματος. Η υποβολή δικογράφων που αφορούν τη διαδικασία και η επίδοση δικαστικών εγγράφων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας ήδη πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά. Οι ημέρες κατά τις οποίες το σύστημα παράδοσης για τον σκοπό αυτό είναι εκτός λειτουργίας για τουλάχιστον τέσσερις ώρες δεν περιλαμβάνονται στην προθεσμία που ορίζεται από τον νόμο ή το δικαστήριο.

Αν η επικοινωνία κατά τη διαδικασία διεξάγεται με ηλεκτρονικά μέσα, οι συνέπειες της μη τήρησης των προθεσμιών δεν ισχύουν εάν ένα δικόγραφο υποβλήθηκε στο δικαστήριο ηλεκτρονικά και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πληροφορικής την τελευταία ημέρα της προθεσμίας το αργότερο. Όσον αφορά τον υπολογισμό της προθεσμίας, ένα δικόγραφο θεωρείται ότι έχει υποβληθεί από τη στιγμή που έχει αποσταλεί αποδεικτικό παραλαβής από το σύστημα πληροφορικής του δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας. Ο πρόεδρος της Εθνικής Δικαστικής Αρχής παρέχει έντυπο (φόρμα) για την υποβολή δικογράφων σε ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης. Το μέσο αποθήκευσης πρέπει να υποβάλλεται στο δικαστήριο ιδιοχείρως ή ταχυδρομικά το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την παραλαβή, από το αρμόδιο πρόσωπο για την ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων, της επιβεβαίωσης παραλαβής του εντύπου (φόρμας) από το δικαστήριο. Μέσω του συστήματος επίδοσης, το δικαστήριο αποστέλλει αυτομάτως στο αρμόδιο πρόσωπο για την ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων επιβεβαίωση παραλαβής του μέσου αποθήκευσης. Το δικόγραφο θεωρείται ότι έχει επιδοθεί στο δικαστήριο την ημερομηνία που αναφέρεται στην επιβεβαίωση παραλαβής του εντύπου (φόρμας) από το δικαστήριο.

6 Αν η επέλευση ενός γεγονότος αποτελεί την έναρξη της προθεσμίας, η ημέρα επέλευσης του γεγονότος συνεκτιμάται στον υπολογισμό της προθεσμίας;

Η ημερομηνία έναρξης δεν περιλαμβάνεται στις προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ημέρες. Η ημερομηνία έναρξης είναι η ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνει χώρα η πράξη ή άλλο γεγονός (π.χ. επίδοση, δημοσίευση) που σηματοδοτεί την έναρξη της προθεσμίας.

7 Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται κατά ημέρες, ο αριθμός των αναφερόμενων ημερών περιλαμβάνει τις ημερολογιακές ημέρες ή τις εργάσιμες ημέρες;

Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται σε ημέρες, ο αναφερόμενος αριθμός ημερών αφορά ημερολογιακές ημέρες. Εάν, ωστόσο, η τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι αργία, η προθεσμία εκπνέει μόνον την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία αυτή.

8 Όταν η προθεσμία προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε μήνες ή έτη εκπνέουν την ημέρα εκείνη του μήνα λήξης που αντιστοιχεί στην ημέρα έναρξης της προθεσμίας ή –εάν δεν υπάρχει τέτοια ημέρα κατά τον μήνα λήξης– την τελευταία ημέρα εκείνου του μήνα.

9 Πότε λήγει η προθεσμία όταν προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε μήνες ή έτη εκπνέουν την ημέρα εκείνη του μήνα λήξης που αντιστοιχεί στην ημέρα έναρξης της προθεσμίας ή –εάν δεν υπάρχει τέτοια ημέρα κατά τον μήνα λήξης– την τελευταία ημέρα εκείνου του μήνα.

10 Αν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή ημέρα δημόσιας αργίας ή μη εργάσιμη ημέρα, παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα;

Ναι.

11 Υπάρχουν ορισμένες περιστάσεις στις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες; Από ποιες προϋποθέσεις εξαρτώνται οι παρατάσεις αυτές;

Εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται ανωτέρω, το δικαστήριο μπορεί, για οποιονδήποτε σημαντικό λόγο, να παρατείνει προθεσμία που το ίδιο έχει ορίσει μόνο μία φορά η προθεσμία –μαζί με την παράτασή της– δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 45 ημέρες, εκτός αν απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης. Οι νόμιμες προθεσμίες μπορούν να παραταθούν μόνο σε περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος. Η περίοδος από τις 15 Ιουλίου έως τις 20 Αυγούστου κάθε έτους δεν περιλαμβάνεται στις προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ημέρες (λόγω των δικαστικών διακοπών). Εάν μια προθεσμία που προσδιορίζεται σε μήνες ή έτη πρόκειται να εκπνεύσει κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, θα εκπνεύσει την ημέρα εκείνη του επόμενου μήνα η οποία αντιστοιχεί στην ημέρα έναρξης της προθεσμίας ή, εάν και αυτή η ημέρα εμπίπτει στην περίοδο των δικαστικών διακοπών, την πρώτη ημέρα μετά τις δικαστικές διακοπές. Ο νόμος προβλέπει επίσης εξαιρέσεις για τις δικαστικές διακοπές. Το δικαστήριο πρέπει να εφιστά συγκεκριμένα την προσοχή των διαδίκων στις εν λόγω εξαιρέσεις. Στις εξωδικαστικές διαδικασίες που ρυθμίζονται από άλλους νόμους πλην του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι διατάξεις για τις δικαστικές διακοπές μπορούν να εφαρμοστούν μόνον εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη από χωριστό νόμο.

12 Ποιες είναι οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων;

Κατά γενικό κανόνα, έφεση μπορεί να ασκηθεί εντός 15 ημερών από την επίδοση της απόφασης, και εντός 3 ημερών σε αγωγές που αφορούν συναλλαγματικές.

13 Μπορούν τα δικαστήρια να τροποποιήσουν τις προθεσμίες, ιδίως τις προθεσμίες εμφάνισης στο δικαστήριο, ή να καθορίσουν ειδική ημερομηνία εμφάνισης;

Το δικαστήριο μπορεί, για οποιονδήποτε σημαντικό λόγο, να παρατείνει προθεσμία που το ίδιο έχει ορίσει μόνο μία φορά η προθεσμία –μαζί με την παράτασή της– δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 45 ημέρες, εκτός αν απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης. Οι νόμιμες προθεσμίες μπορούν να παραταθούν μόνο σε περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.

14 Εφόσον μια πράξη η οποία απευθύνεται σε διάδικο που κατοικεί σε τόπο όπου θα ετύγχανε παράτασης προθεσμίας κοινοποιείται σε τόπο όπου δεν παρέχεται η εν λόγω παράταση, το πρόσωπο αυτό χάνει το ευεργέτημα της εν λόγω προθεσμίας;

Οι κανόνες πολιτικής δικονομίας στην Ουγγαρία δεν προβλέπουν παράταση λόγω του τόπου κατοικίας των διαδίκων. Εντούτοις, η μη τήρηση της προθεσμίας μπορεί να δικαιολογηθεί εάν οι διάδικοι δεν ήταν δυνατό να εντοπιστούν στη διεύθυνση που αναφέρεται στο μητρώο προσωπικών δεδομένων και διευθύνσεων για βάσιμο λόγο.

15 Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών;

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, οι διάδικοι δεν μπορούν πλέον να εκτελέσουν εγκύρως τις μη διενεργηθείσες διαδικαστικές πράξεις. Οι συνέπειες της μη εκτέλεσης αυτών των πράξεων –εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο– προκύπτουν αυτόματα, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Εάν, σύμφωνα με τον νόμο, οι συνέπειες μιας παράλειψης προκύπτουν μόνο κατόπιν προηγούμενης ειδοποίησης ή κατόπιν αιτήματος του αντιδίκου, η μη διενεργηθείσα πράξη μπορεί να εκτελεστεί κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην ειδοποίηση ή μέχρι την υποβολή του αιτήματος ή, εάν το αίτημα υποβληθεί σε ακροαματική διαδικασία, έως τον χρόνο έκδοσης της σχετικής απόφασης. Εάν οποιοσδήποτε από τους διαδίκους κωλύεται να εκτελέσει μια πράξη λόγω κάποιου κοινώς γνωστού φυσικού γεγονότος ή άλλων εμποδίων που εκφεύγουν του ελέγχου του, αυτό δεν θεωρείται παράλειψη. Οι συνέπειες της μη τήρησης των προθεσμιών δεν ισχύουν εάν ένα δικόγραφο ταχυδρομηθεί ως συστημένη επιστολή προς το δικαστήριο το αργότερο την τελευταία ημέρα της προθεσμίας.

16 Αν λήξει η προθεσμία, ποια ένδικα μέσα παρέχονται στους διαδίκους που δεν τήρησαν τις προθεσμίες, δηλαδή στους ερημοδικούντες διαδίκους;

Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (restitutio in integrum) για να δικαιολογήσουν την παράλειψή τους. Το δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί δίκαια για την αίτηση.

Σε περίπτωση που ένας διάδικος ή ο αντιπρόσωπός του δεν εμφανιστεί στο δικαστήριο σε συγκεκριμένη ημερομηνία ή δεν τηρήσει μια προθεσμία για λόγο που εκφεύγει του ελέγχου του, οι συνέπειες της παράλειψης –πλην των περιπτώσεων που αναφέρονται κατωτέρω– μπορούν να αποκατασταθούν με την προσκόμιση δικαιολογητικών για την παράλειψη. Δεν μπορεί να υπάρξει δικαιολόγηση εάν η δυνατότητα δικαιολόγησης αποκλείεται από τον νόμο, εάν οι συνέπειες της παράλειψης μπορούν να αποτραπούν χωρίς δικαιολόγηση, εάν η παράλειψη δεν επιφέρει δυσμενείς συνέπειες που προσδιορίζονται σε απόφαση του δικαστηρίου, ή εάν ο διάδικος αδυνατεί να τηρήσει τη νέα προθεσμία που έχει οριστεί κατόπιν αίτησης επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (*restitutio in integrum*).

Αιτήσεις επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση μπορούν να υποβληθούν εντός 15 ημερών. Αυτή η προθεσμία πρέπει να αρχίζει από τη μη τηρηθείσα ημερομηνία λήξης ή την τελευταία ημέρα της μη τηρηθείσας προθεσμίας. Εάν, ωστόσο, ένας διάδικος ή ο αντιπρόσωπός του λάβει γνώση της παράλειψης σε μεταγενέστερη ημερομηνία ή εάν κάποιο εμπόδιο αρθεί μόνο σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η προθεσμία για την αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση αρχίζει από τη στιγμή κατά την οποία ο διάδικος λάβει γνώση της παράλειψης ή αίρεται το εμπόδιο. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση μετά την παρέλευση τριών μηνών από τον χρόνο της παράλειψης.

Η αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση πρέπει να αναφέρει τις αιτίες της παράλειψης και τις περιστάσεις λόγω των οποίων είναι πιθανό η παράλειψη να ήταν ακούσια. Σε περίπτωση μη τήρησης μιας προθεσμίας, η μη διενεργηθείσα πράξη πρέπει να εκτελείται ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.

Εάν η δυνατότητα δικαιολόγησης αποκλείεται από τον νόμο ή εάν η αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση υποβληθεί εκπρόθεσμα, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί χωρίς να εξεταστεί η ουσία της υπόθεσης. Το ίδιο ισχύει εάν –σε περίπτωση μη τήρησης μιας προθεσμίας– ο διάδικος που υποβάλλει την αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση δεν εκτελέσει τη μη διενεργηθείσα πράξη ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης.

Κατά των αποφάσεων που απορρίπτουν αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση μπορεί να ασκηθεί έφεση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις

μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.